

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา

รายงานสรุปกิจกรรม/ โครงการ Faculty Practice (รายบุคคล/ รายกลุ่ม)

1. ชื่อกิจกรรม/ โครงการ/ ประเด็น

การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

2. วัตถุประสงค์/ เป้าหมายของกิจกรรม/ โครงการ (Focus กลุ่มเป้าหมาย/ ผู้ป่วย)

1. เพื่อพัฒนาสื่อการสอนเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกในเด็กปฐมวัย
2. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกเด็กปฐมวัย

3. สถานที่ (ระบุหน่วยบริการ/ หอผู้ป่วย/ แผนก/ โรงพยาบาล)

1. คลินิกสุขภาพเด็กดี (WCC) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา

4. ระยะเวลา

ระหว่าง...1 กรกฎาคม 2568.....ถึง...30 พฤษภาคม 2569.....

5. ผู้รับผิดชอบกิจกรรม/ โครงการ (ระบุชื่อ-สกุล และตำแหน่ง)

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุซอ เล้าแม อาจารย์ประจำสาขาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น

6. รายชื่อพยาบาล APN / ผู้ชำนาญการขึ้นไป ที่ร่วมงาน (ระบุชื่อ-สกุล และตำแหน่ง)

1. พว.ซูริยะห์ สาและบิง พยาบาลเฉพาะทางด้านกระตุ้นพัฒนาการ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

7. หน้าที่รับผิดชอบ

1. พัฒนาสื่อการสอนเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกในเด็กปฐมวัย
2. จัดกิจกรรมการสอนครอบครัวในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกเด็กปฐมวัยโดยใช้สื่อการสอนออนไลน์

8. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม/ โครงการ (Focus ผลที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย/ ผู้ป่วย)

1. มีสื่อการสอนเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกในเด็กปฐมวัย
2. มีครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกเด็กปฐมวัย จำนวน 20 คน

6. ผลการดำเนินการดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีสื่อการสอนเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกในเด็กปฐมวัย
2. มีผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกเด็กปฐมวัย จำนวน 20 คน

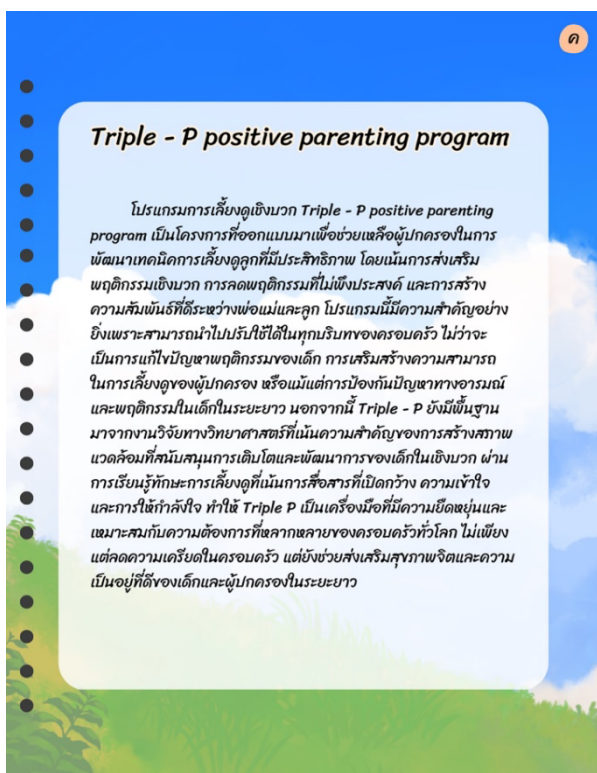
7. แนวทางการพัฒนา/ การนำไปใช้ประโยชน์

- นำสื่อการสอนมาส่งเสริมวินัยเชิงบวกในเด็กปฐมวัยโดยผู้ปกครอง

8. ภาคผนวก

- สื่อการสอนออนไลน์และรายงานสรุปผลการดำเนินงานการส่งเสริมวินัยเชิงบวกเด็กปฐมวัยโดยผู้ปกครอง

คู่มือการเลี้ยงดูบุตรเชิงบวกตามบริบทพหุวัฒนธรรม E BOOK







วิธีที่ 5

การสนทนาเกี่ยวกับหลักการศาสนา

1. สนทนาโดยใช้หลักการของ "อิซฮาน" (การหำดี) ในการแก้ไขปัญหามิใช่วิธีประจำวัน เพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดในเชิงบวก

ตัวอย่างที่ 1: ความซื่อสัตย์

- พ่อ: วันนี้โรงเรียนเป็นยังไงบ้างลูก
- ลูก: วันนี้หนูแอบขโมยดินสอของเพื่อนมา เพราะดินสอของหนูหายไป
- พ่อ: พ่อเข้าใจว่าหนูคงรู้สึกแย่มากที่ดินสอของหนูหาย แต่การขโมยของไม่ใช่การแก้ปัญหาที่ถูกต้อง ท่านมีเพื่อนว่าเราต้องซื่อสัตย์และไม่เอาของของคนอื่น คงพ่อกำลังสอนให้หนูไปคืนเพื่อนแล้วพอโทษตนเองครับ พ่อเชื่อว่าเพื่อนจะเข้าใจและให้อภัย

ตัวอย่างที่ 4: การให้อภัย

- แม่: หนูยังโกรธเพื่อนที่เคยพูดไม่ดีกับหนูอยู่ไหม
- ลูก: หนูยังโกรธอยู่ค่ะ หนูไม่อยากคุยกับเขาอีกเลย
- แม่: ท่านมีเพื่อนว่าการให้อภัยคือการทำให้ใจเราสงบและเป็นสุข การโกรธอยู่จะทำให้เรารู้สึกไม่ดีทั้งวัน คงคิดว่าเพื่อนอาจจะไม่ได้ตั้งใจพูดไม่ดี และถ้าหนูให้อภัยเขา หนูก็จะรู้สึกดีขึ้นด้วย การให้อภัยไม่ได้หมายความว่าเราต้องกลับไปเป็นเพื่อนกันทันที แต่เป็นการปล่อยวางความโกรธเพื่อให้ใจเราสงบ



2. สนทนาโดยใช้หลักการศาสนาของศาสนาพุทธ

ตัวอย่างที่ 1: การให้ทาน

- พ่อ: ลูกเคยสงสัยไหมว่าทำไมเราถึงควรให้ทานกับคนที่ยากลำบาก?
- ลูก: เคยครับพ่อ ทำไมเราต้องให้ทานล่ะ?
- พ่อ: การให้ทานคือการแบ่งปันสิ่งที่เรามีให้กับผู้อื่นที่ขาดแคลน การให้ทานไม่เพียงช่วยเหลือคนอื่น แต่ยังทำให้ใจเรามีความสุขและเป็นการสะสมบุญ ลูกคงคิดถึงดีดี ถ้าทุกคนมีจิตใจที่แบ่งปัน โลกนี้ก็จะน่าอยู่ขึ้นมากแต่ไหน

ตัวอย่างที่ 2: ความอดทน

- แม่: ลูก วันนี้โรงเรียนมีอะไรที่ทำให้ลูกไม่สบายใจบ้างไหม?
- ลูก: หนูรู้สึกไม่ดีเลยเพราะเพื่อนพูดจาไม่ดีใส่
- แม่: แม่เข้าใจความรู้สึกของลูกนะ แต่แม่อยากให้ลูกลองอดทนดู การอดทนคือการไม่ตอบโต้กลับด้วยความโกรธ คงคิดถึงความรู้สึกของเพื่อนว่าเขาคงมีปัญหาหรือเครียดอยู่ก็ได้ การอดทนและให้อภัยจะทำให้เรารู้สึกดีขึ้นและไม่ทำให้ความสัมพันธ์แย่ลง

ตัวอย่างที่ 3: การพูดจาไพเราะ

- พ่อ: ลูกเคยสังเกตไหมว่าเวลาพูดจาไม่ดี คนรอบข้างรู้สึกอย่างไร?
- ลูก: เวลาเรารู้สึกไม่ดีและโกรธครับ
- พ่อ: ใช่แล้วลูก การพูดจาไพเราะเป็นสิ่งสำคัญมากในศาสนาพุทธ เพราะคำพูดที่ดีจะทำให้คนอื่นรู้สึกดีและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ถ้าลูกพูดจาดี คนอื่นก็จะพูดจาดีกับลูกเช่นกัน เป็นต้น



วิธีที่ 6

การดูแลคู่สมรส: การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคู่สมรสทำให้บรรยากาศในบ้านเป็นที่น่าอยู่ เมื่อทั้งคู่สนทนากันและกัน จะช่วยให้การเลี้ยงลูกเป็นไปอย่างราบรื่นและลดความขัดแย้งที่อาจส่งผลกระทบต่อลูกได้ การดูแลตนเองของผู้ปกครองและการดูแลคู่สมรสเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างบรรยากาศที่ดีในครอบครัว โดยเฉพาะเมื่อมีบทบาทในการดูแลเด็ก สิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาได้แก่ ตรวจสอบความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมในด้านลบ ผู้ปกครองควรสำรวจตัวเองว่ามีความคิดหรืออารมณ์ในเชิงลบที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งหรือไม่ เช่น ความเครียด ความโกรธ หรือความกังวล เมื่อรู้ตัวแล้วควรพยายามปรับเปลี่ยนความคิดเหล่านั้นให้เป็นด้านบวก มองหาทางออกหรือแนวทางแก้ไขปัญหที่สร้างสรรค์ และเรียนรู้วิธีการจัดการกับอารมณ์ที่ไม่ดีด้วยวิธีการที่เหมาะสม เช่น ฟังเพลง ฟังอัลกุรอ่าน ออกกำลังกาย นั่งสมาธิ




วิธีที่ 7

หลักการเลี้ยงลูกตามหลักอิสลามด้วยวิธีที่เรียบง่าย

การตั้งกฎและความคาดหวังที่ชัดเจน:

ตั้งกฎที่ชัดเจนและสื่อสารให้เด็กเข้าใจว่าคาดหวังอะไรจากพวกเขา เช่น เราต้องไม่ขว้างปาข้าวของ เพราะมันอาจทำให้เราบาดเจ็บ

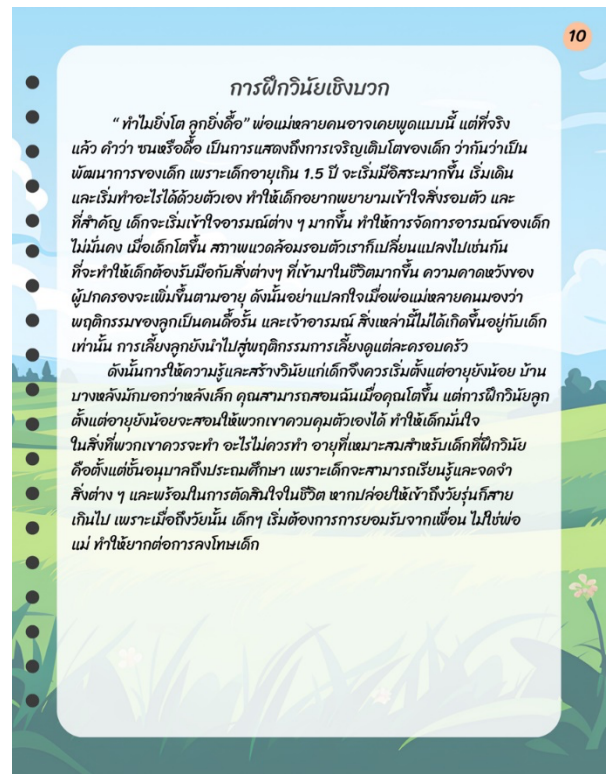
การใช้ผลที่ตามมา:

ใช้ผลที่เป็นธรรมและเชื่อมโยงกับพฤติกรรม เช่น หากหนูทิ้งของเล่นไว้บนพื้น อาจต้องใช้ความช่วยเหลือของแม่ให้เรียบร้อย

ชมพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง:

แทนการให้คำชมแบบทั่วไป เช่น "เก่งมาก" ให้เน้นไปที่สิ่งที่เด็กทำ เช่น หนูทำได้ดีมากที่เก็บของเล่นให้เรียบร้อยแล้ว





วิธีที่ 3

ทำงานบ้านร่วมกัน : ช่วยใช้เด็กได้ฝึกความรับผิดชอบและส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือครอบครัว ได้ฝึกการแก้ปัญหาด้วยตนเองในเรื่องเล็กๆ ได้ เช่น มอบหมายงานบ้านเล็กๆ น้อยๆ ให้เด็กทำ เก็บของเล่น จัดโต๊ะอาหาร และพับผ้า



วิธีที่ 4

การใช้หลักศาสนาสร้างวินัย

สอนการรักษาศาสนาเบื้องต้น : เริ่มจากการสอนให้เด็กเข้าใจและปฏิบัติตามหลัก 5 ในระดับที่เหมาะสมกับวัย เช่น ซ้ำมนต์ฮัจญ์ ซ้ำมัสลาม ซ้ำมประพจน์พิศอกาม ซ้ำมพูดเท็จ ซ้ำมดื่มสุรา และของมีนเมา ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น



การสอนให้รู้จักการละหมาดและการดูอาร์: เป็นการสอนให้เด็กมีวินัยในการละหมาดครบ 5 เวลา และฝึกอ่านดูอาร์ตามหลักศาสนาที่ได้สอนไว้เบื้องต้น ตั้งแต่อาบุน้อย จะช่วยให้เด็กเชื่อมั่นในศาสนาและปฏิบัติตัวที่ดีตามที่ศาสนาได้สอนไว้ อีกทั้งยังช่วยทำให้เด็กคุ้นเคยกับการปฏิบัติศาสนกิจ



ตัวอย่างดูอาร์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

ดูอาร์ก่อนนอน

بِسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا



ดูอาร์หลังตื่นนอน

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ



ดูอาร์ก่อนรับประทานอาหาร

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيْمَا رَزَقْنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ



ดูอาร์หลังรับประทานอาหาร

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِينَ



ดูอาร์เข้าห้องน้ำ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ



ดูอาร์ออกจากห้องน้ำ

غُفْرَانِكَ



ดูอาร์ขับขี่ยานพาหนะ

سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ



3

การสร้างเสริม
ความคาดหวัง
ที่เหมาะสม



วิดีโอประกอบ 3 ภาษา

การสร้างเสริมวินัยเชิงบวกความคาดหวังที่เหมาะสม

ความคาดหวังที่เหมาะสม มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากช่วงนี้เป็นเวลาที่เด็กกำลังพัฒนาทั้งในด้านร่างกาย, อารมณ์, และสังคม ดังนั้นพัฒนาการที่เหมาะสม : ช่วยให้เกิดพัฒนาทักษะและความสามารถตามช่วงวัย

การเสริมสร้างความมั่นใจ : ทำให้เด็กรู้สึกสำเร็จและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้

การลดความเครียด : บังคับความเครียดจากการตั้งเป้าหมายที่เกินความสามารถ

การสนับสนุนการเรียนรู้: กระตุ้นการเรียนรู้และการสำรวจสิ่งใหม่ ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี: ทำให้การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองและครูดีขึ้น การตั้งความคาดหวังที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่แข็งแรงและเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการเติบโตในอนาคต

วิธีที่ 1

การสร้างนอร์ดเป้าหมาย : ผู้ปกครองและเด็กสามารถร่วมกันทำนอร์ดเป้าหมาย โดยเขียนเป้าหมายและขั้นตอนการบรรลุเป้าหมายนั้น ๆ ลงบนนอร์ด จากนั้นสามารถติดตามความก้าวหน้าผ่านการติดสติ๊กเกอร์หรือการเขียนบันทึก

วิธีที่ 2

การสื่อสารอย่างชัดเจน : บอกเด็กให้ชัดเจนว่าคุณคาดหวังให้เขาทำอะไร และทำในสิ่งนั้นถึงสำคัญ ใช้ภาษาที่ง่ายและเข้าใจได้สำหรับวัยของเด็ก เช่น "แม่อยากให้คุณเก็บของเล่นหลังเล่นเสร็จ เพราะจะทำให้ห้องสะอาดและลูกจะหาของเล่นเจอครั้งต่อไป"

วิธีที่ 5

การปลูกฝังความคาดหวังตามหลักศาสนา
การปลูกฝังศีลธรรมตามหลักศาสนาพุทธ เช่น การปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้อง การปฏิบัติธรรมในชีวิตประจำวัน สอนเด็กให้รู้จักการเคารพผู้อื่น มีเมตตา กรุณา และรู้จักให้อภัย

การปลูกฝังให้เด็กตระหนักถึงการมีอยู่ของพระเจ้า : เริ่มต้นด้วยการสอนคำว่า "บิสมิลลาฮ์" (ในนามของอัลลอฮ์) ก่อนทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ก่อนทานอาหาร, ก่อนนอน หรือก่อนเริ่มเรียน เพื่อให้เด็กเรียนรู้ว่าทุกสิ่งเกิดขึ้นด้วยพระประสงค์ของอัลลอฮ์

วิธีที่ 3

การสอนอย่างค่อยเป็นค่อยไป : ตั้งเป้าหมายเล็กๆ ที่เด็กสามารถทำได้สำเร็จ เช่น การใส่รองเท้าเอง หรือการท่องจำเพลงสั้นๆ เพื่อช่วยให้เด็กค่อยๆ พัฒนาความสามารถของตนเองและเกิดความภูมิใจในสิ่งที่ทำได้

วิธีที่ 4

การใช้การชมเชยและรางวัล : การเสริมแรงเชิงบวกผ่านการชมเชยหรือให้รางวัลเมื่อเด็กทำตามเป้าหมายหรือความคาดหวังที่ตั้งไว้สำเร็จ เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานมากขึ้น การชมเชยควรเจาะจง และชัดเจน เช่น "แม่ชอบที่คุณตั้งใจทำการบ้านจนเสร็จตามเวลาที่กำหนด" หรือการแสดงความรัก เช่น การกอด การหอม เป็นรางวัลในสิ่งที่เขาทำได้

ผลการดำเนินงาน

คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเล่นดูบุตรเชิงบวกของผู้ปกครองจำนวน 20 คน หลังเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมวินัยเชิงบวก (คะแนนเต็ม 4)

ลำดับ	รายการ	mean	SD
1	ท่านหลีกเลี่ยงการลงโทษลูกด้วยการตีหรือใช้ความรุนแรง	3.54	0.62
2	ท่านใส่ใจความรู้สึกของลูก	3.72	0.55
3	ท่านชมหรือพูดถึงส่วนดีของลูกหรือทำให้รู้สึกภูมิใจในตัวเอง	3.59	0.60
4	ท่านเล่นหรือทำกิจกรรมพิเศษกับลูก	3.65	0.58
5	ท่านให้ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ที่ลูกทำ	3.46	0.65
6	ท่านเปิดโอกาสให้ลูกแสดงความคิดเห็น	3.42	0.67
7	ท่านเปิดโอกาสให้ลูกได้ลองตัดสินใจด้วยตนเอง	3.31	0.70
8	ท่านฝึกให้ลูกแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง	3.24	0.72
9	ท่านฝึกให้ลูกเป็นคนรับผิดชอบ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	3.08	0.75
10	ท่านฟังเหตุผลของลูกก่อนตัดสินสิ่งที่ลูกทำว่าผิดหรือไม่ดี	3.57	0.61
11	ท่านวางกฎระเบียบในบ้านอย่างชัดเจน	3.13	0.73
12	ท่านอธิบายเหตุผลก่อนลงโทษลูก	3.38	0.68
13	ท่านกอดลูก	3.56	0.63
14	ท่านพูดดี ๆ กับลูก	3.45	0.66
15	ท่านลงโทษลูกด้วยวิธีเชิงบวก เช่น การเข้ามุม การปรับเวลา การให้โอกาสแก้ไข การให้คำแนะนำตักเตือน เป็นต้น	3.02	0.78
16	ท่านเป็นตัวอย่าง แบบอย่างที่ดีให้กับลูก	3.62	0.57